

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే

॥ నవమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ నవమః సర్గః ॥

అనాగసాం దేహినామహింసనాయాహింసాధర్మస్య పాలనాయ చ
సీతాయాః శ్రీరామం ప్రతి ప్రార్థనం

సుతీక్ష్ణేనాభ్యనుజ్ఞాతం ప్రస్థితం రఘునందనం ।

హృద్యయా స్నిగ్ధయా వాచా భర్తారమిదమబ్రవీత్ ॥ 3.9.1 ॥

అధర్మం తు సుసూక్ష్మేణ విధినా ప్రాప్యతే మహాన్ ।

నివృత్తేన చ శక్యోఽయం వ్యసనాత్ కామజాదిహ ॥ 3.9.2 ॥

త్రీణ్యేవ వ్యసనాన్యత్ర కామజాని భవంతుత ।

మిథ్యావాక్యం తు పరమం తస్మాద్ గురుతరావృభౌ ॥ 3.9.3 ॥

పరదారాభిగమనం వినా వైరం చ రౌద్రతా ।

మిథ్యావాక్యం న తే భూతం న భవిష్యతి రాఘవ ॥ 3.9.4 ॥

కుతోఽభిలషణం స్త్రీణాం పరేషాం ధర్మనాశనం ।

తవ నాస్తి మనుష్యేంద్ర న చాభూత్ తే కదాచన ॥ 3.9.5 ॥

మనస్యపి తథా రామ న చైతద్ విద్యతే క్వచిత్ ।

స్వదారనిరతశ్చైవ నిత్యమేవ నృపాత్మజ ॥ 3.9.6 ॥

ధర్మిష్ఠః సత్యసంధశ్చ పితుర్నిర్దేశకారకః ।

త్వయి ధర్మశ్చ సత్యం చ త్వయి సర్వం ప్రతిష్ఠితం ॥ 3.9.7 ॥

తచ్చ సర్వం మహాబాహో శక్యం వోధుం జితేంద్రియైః |
తవ వశ్యేంద్రియత్వం చ జానామి శుభదర్శన || 3.9.8 ||

తృతీయం యదిదం రౌద్రం పరప్రాణాభిహింసనం |
నిర్వైరం క్రియతే మోహాత్ తచ్చ తే సముపస్థితం || 3.9.9 ||

ప్రతిజ్ఞాతస్త్వయా వీర దండకారణ్యవాసినాం |
ఋషీణాం రక్షణార్థాయ వధః సంయతి రక్షసాం || 3.9.10 ||

ఏతన్నిమిత్తం చ వనం దండకా ఇతి విశ్రుతం |
ప్రస్థితస్త్వం సహ భ్రాత్రా ధృతబాణశరాసనః || 3.9.11 ||

తతస్త్యాం ప్రస్థితం దృష్ట్వా మమ చింతాకులం మనః |
త్వద్వృత్తం చింతయంత్యా వై భవేన్నిశ్రేయసం హితం || 3.9.12 ||

నహి మే రోచతే వీర గమనం దండకాన్ ప్రతి |
కారణం తత్ర వక్ష్యామి వదంత్యాః శ్రూయతాం మమ || 3.9.13 ||

త్వం హి బాణధనుష్పాణిర్భ్రాత్రా సహ వనం గతః |
దృష్ట్వా వనచరాన్ సర్వాన్ కచ్ఛిత్ కుర్యాః శరవ్యయం || 3.9.14 ||

క్షత్రియాణామిహ ధనుర్లుతాశస్యేంధనాని చ |
సమీపతః స్థితం తేజోబలముచ్ఛయతే భృశం || 3.9.15 ||

పురా కిల మహాబాహో తపస్వీ సత్యవాంఛుచిః |
కస్మింశ్చిదభవత్ పుణ్యే వనే రతమృగద్విజే || 3.9.16 ||

తస్యైవ తపసో విఘ్నం కర్తుమింద్రః శచీపతిః |
ఖడ్గపాణిరథాగచ్ఛదాశ్రమం భటరూపధృక్ || 3.9.17 ||

తస్మిన్స్తదాశ్రమపదే నిహితః ఖడ్గ ఉత్తమః |
స న్యాసవిధినా దత్తః పుణ్యే తపసి తిష్ఠతః || 3.9.18 ||

స తచ్ఛస్త్రమనుప్రాప్య న్యాసరక్షణతత్పరః |
వనే తు విచరత్యేవ రక్షన్ ప్రత్యయమాత్మనః || 3.9.19 ||

యత్ర గచ్ఛత్యుపాదాతుం మూలాని చ ఫలాని చ |
న వినా యాతి తం ఖడ్గం న్యాసరక్షణతత్పరః || 3.9.20 ||

నిత్యం శస్త్రం పరివహన్ క్రమేణ స తపోధనః |
చకార రౌద్రీం స్వాం బుద్ధిం త్వక్త్వా తపసి నిశ్చయం || 3.9.21 ||

తతః స రౌద్రాభిరతః ప్రమత్తోఽధర్మకర్షితః |
తస్య శస్త్రస్య సంవాసాజ్జగామ నరకం మునిః || 3.9.22 ||

ఏవమేతత్ పురావృత్తం శస్త్రసంయోగకారణం |
అగ్నిసంయోగవధ్ధేతుః శస్త్రసంయోగ ఉచ్యతే || 3.9.23 ||

స్నేహాచ్ఛ బహుమానాచ్ఛ స్మారయే త్వాం తు శిక్షయే |
న కథంచన సా కార్యా గృహీతధనుషా త్వయా || 3.9.24 ||

బుద్ధిర్వైరం వినా హంతుం రాక్షసాన్ దండకాశ్రితాన్ |
అపరాధం వినా హంతుం లోకో వీర న మంస్యతే || 3.9.25 ||

క్షత్రియాణాం తు వీరాణాం వనేషు నియతాత్మనాం |
ధనుషా కార్యమేతావదార్తానామభిరక్షణం || 3.9.26 ||

క్వ చ శస్త్రం క్వ చ వనం క్వ చ క్షాత్రం తపః క్వ చ |
వ్యావిధ్మిదమస్మాభిర్దేశధర్మస్తు పూజ్యతాం || 3.9.27 ||

కదర్యకలుషా బుద్ధిర్జాయతే శస్త్రసేవనాత్ |
పునర్గత్వా త్వయోధ్యాయాం క్షత్రధర్మం చరిష్యసి || 3.9.28 ||

అక్షయా తు భవేత్ ప్రీతిః శ్వశ్రూశ్వశురయోర్మమ |
యది రాజ్యం హి సన్వస్య భవేత్స్వం నిరతో మునిః || 3.9.29 ||

ధర్మాదర్థః ప్రభవతి ధర్మాత్ ప్రభవతే సుఖం |
ధర్మేణ లభతే సర్వం ధర్మసారమిదం జగత్ || 3.9.30 ||

ఆత్మానం నియమైస్తైస్తైః కర్షయిత్వా ప్రయత్నతః |
ప్రాప్తయే నిపుణైర్ధర్మో న సుఖాలభతే సుఖం || 3.9.31 ||

నిత్యం శుచిమతిః సౌమ్య చర ధర్మం తపోవనే |
సర్వం తు విదితం తుభ్యం త్రైలోక్యమపి తత్త్వతః || 3.9.32 ||

స్త్రీచాపలాదేతదుపాహృతం మే
ధర్మం చ వక్తుం తవ కః సమర్థః |
విచార్య బుద్ధ్యా తు సహానుజేన
యద్ రోచతే తత్ కురు మాచిరేణ || 3.9.33 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే నవమః సర్గః ||